

Słowo wstępne

Przedkładane w niniejszej monografii studia tworzą drugi tom serii wydawniczej poświęconej dziedzictwu kulturowemu Torunia i regionu, a zarazem są pokłosiem drugiej konferencji z cyklu „Stare i nowe dziedzictwo...” (6–7 II 2015), poszerzonej także o badania nad spuścizną Bydgoszczy. Konferencja, ujęta w ramy obchodów Siedemdziesięciolecia Wydziału Sztuk Pięknych UMK w Toruniu, została zorganizowana we współpracy z Muzeum Okręgowym im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy. Honorowy patronat nad nią objęli: Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego, pan Piotr Całbecki, Prezydent Miasta Torunia, pan Michał Zaleski oraz Prezydent Miasta Bydgoszczy, pan Rafał Bruski. Obrady zgromadziły liczne, interdyscyplinarne grono regionalistów, zarówno doświadczonych badaczy, jak i przedstawiciele młodszego pokolenia – studentów i doktorantów. Tematyka konferencji dotyczyła zagadnień związanych z dziedzictwem obszaru, rozumianego nie tylko zgodnie ze współczesnymi kategoriami administracyjnymi (województwo kujawsko-pomorskie), ale i w kategoriach historycznych, ze szczególnym naciskiem na obszar ziemi chełmińskiej, dawnych Prus oraz z uwzględnieniem ziem pogranicznych – Mazowsza i Kujaw. Zakres terytorialny problematyki obrad poszerzyło studium poświęcone ważnemu epizodowi średniowiecznej historii Gdańska.

Zgromadzone w tomie teksty referują wyniki bardzo różnorodnych studiów, analiz, projektów archeologicznych, inwentaryzatorskich i katalogowych, prowadzonych w ostatnich latach. Są wśród nich zarówno teksty natury sprawozdawczej, jak i pogłębione studia ikonograficzno-stylistyczne wybranych dzieł sztuki, a także analizy z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego. Przyjęty układ artykułów opiera się na chronologii omawianych zjawisk oraz na ich wewnętrznym merytorycznym związku. Otwierają go wyniki badań nad średniowieczną architekturą państwa zakonnego w Prusach, poprzedzone artykułami ukazującymi działalność jej pierwszych konserwatorów i badaczy – Conrada Steinbrechta i Bernharda Schmida. Osobne miejsce zajmują studia poświęcone kodeksom iluminowanym, powstałe na marginesie prac nad katalogiem zbiorów rękopiśmiennych Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu, a także

Słowo wstępne

studium dotyczące związków witraży włocławskich ze średniowiecznym iluminatorstwem. Kolejne teksty poświęcone są różnym przejawom sztuki i kultury Torunia i Bydgoszczy w epoce nowożytnej, w wieku XIX i w dwudziestoleciu międzywojennym. Tom zamykają studia i refleksje z zakresu teorii i praktyki konserwatorskiej. Mamy nadzieję, że w całej swej różnorodności i złożoności metodologicznej przedkładana monografia będzie kolejnym ważnym przyczynkiem do rozpoznania i interpretacji dziedzictwa regionu.

Juliusz Raczkowski

II. 1. Obrady konferencji otwiera dr hab. Michał Woźniak – dyrektor Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy oraz prof. UMK

II. 2. Obrady konferencji

II. 3. Obrady konferencji

II. 4. Studenci Ochrony Dóbr Kultury na Wydziale Sztuk Pięknych UMK w Toruniu – uczestnicy konferencji